

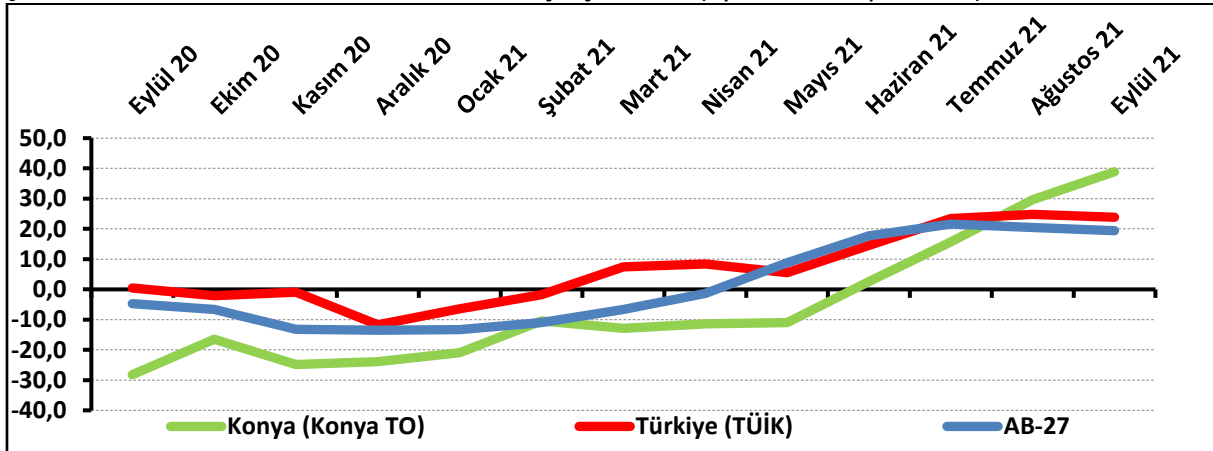
KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜNDE GÜVEN ARTIYOR...

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yılın aynı ayına göre yükseldi ve Eylül 2013'ten beri üretilen endeksin en yüksek değerine ulaştı. Endeksi oluşturan sorulardan geçtiğimiz 3 ayda işlerin seyri ile verilen hizmetlere olan talebe ilişkin değerlendirmeler gerek geçen yıla göre gerekse geçen aya göre önemli oranda iyileşerek endeksin yüksek artışında belirleyici oldu. Diğer taraftan, önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi geçen aya göre kötüleşmekle beraber, Türkiye genelinden daha yüksek bir değer aldı. Ayrıca, önümüzdeki 3 ayda çalışan sayısındaki artış beklentisi ve fiyat artış beklentisi geçen aya göre azaldı.

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre 9,2 puan, geçen yıla göre 67,1 puan yükselerek 38,9 puan değerini almıştır. Söz konusu değer, endeks tarihinin en yüksek değerini oluşturmaktadır. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Eylül 2021'de geçen aya göre 1 puan azalırken, geçen yıla göre 23,4 puan yükselmiş ve 23,8 puan değerini almıştır. Buna karşın, AB-27'yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Eylül 2021'de bir önceki aya göre 1,1 puan azalmasına rağmen geçen yılın aynı dönemine göre 24,1 puan yükselerek 19,4 puan değerini almıştır. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinde Haziran 2020'den itibaren gözlenen hızlı iyileşme eğilimi dikkat çekmekte, Eylül ayında da Türkiye geneli ve AB-27'den daha olumlu bir duruma işaret etmektedir.

Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Eylül 2020 - Eylül 2021)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0	-6,0	4,2	5,8
2016	-6,3	-3,3	-1,7	-1,7	-8,6	-4,8	-2,0	-9,4	-4,1	-11,5	-10,7	-20,7
2017	-20,0	-12,7	-8,0	0,0	-1,2	1,7	3,2	-8,5	-11,3	-8,3	-8,0	-4,0
2018	-7,9	-5,7	-10,7	-1,6	-10,3	-13,7	-6,2	-12,0	-21,6	-33,8	-31,1	-28,4
2019	-29,3	-32,7	-30,7	-31,3	-32,8	-13,3	-21,3	-16,8	-21,4	-21,0	8,6	-6,6
2020	-5,1	-9,0	-11,2	-38,3	-34,2	-14,3	-11,1	-18,8	-28,2	-16,4	-24,9	-23,9
2021	-20,9	-10,4	-12,9	-11,4	-11,0	2,6	15,7	29,7	38,9			

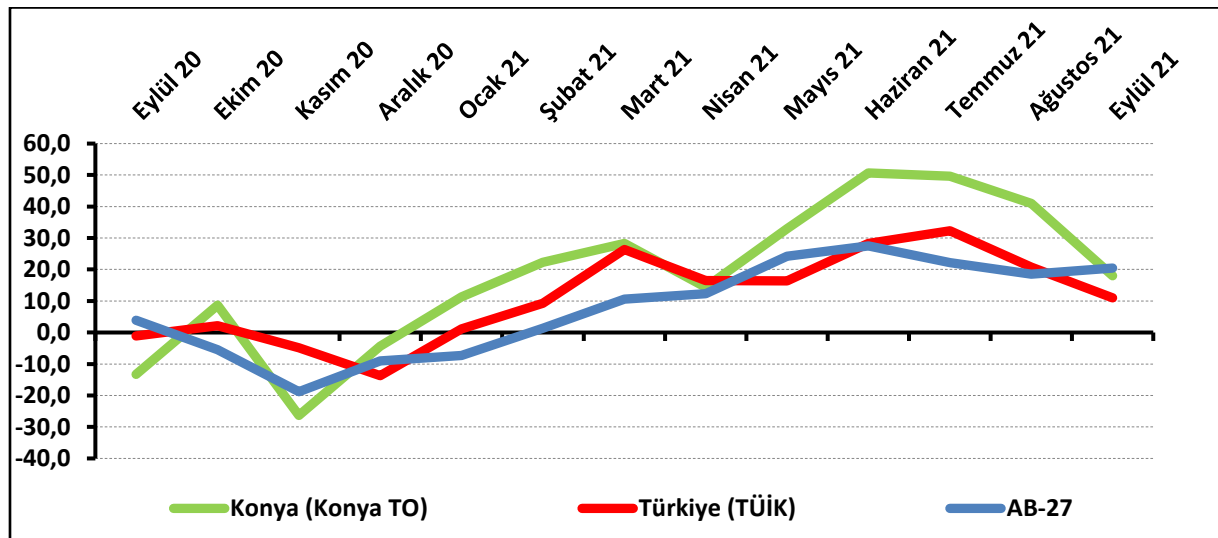
*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Konya hizmetler sektörünün yüzde 31,7'si önümüzdeki dönemden umutlu:

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Eylül 2021'de bir önceki aya göre 23 puan düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre 31,3 puan yükselmiş ve 18 puan değerini almıştır. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya göre Konya ve Türkiye genelinde düşerken AB-27 genelinde yükselmiştir. Diğer taraftan, Eylül ayında Konya'nın Türkiye genelinden daha olumlu olduğu görülmektedir.

Eylül 2021'de Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 31,7'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 13,7'si talepte düşüş beklediklerini ifade etmiştir.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Eylül 2020 - Eylül 2021)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi (%arttı – %azaldı)

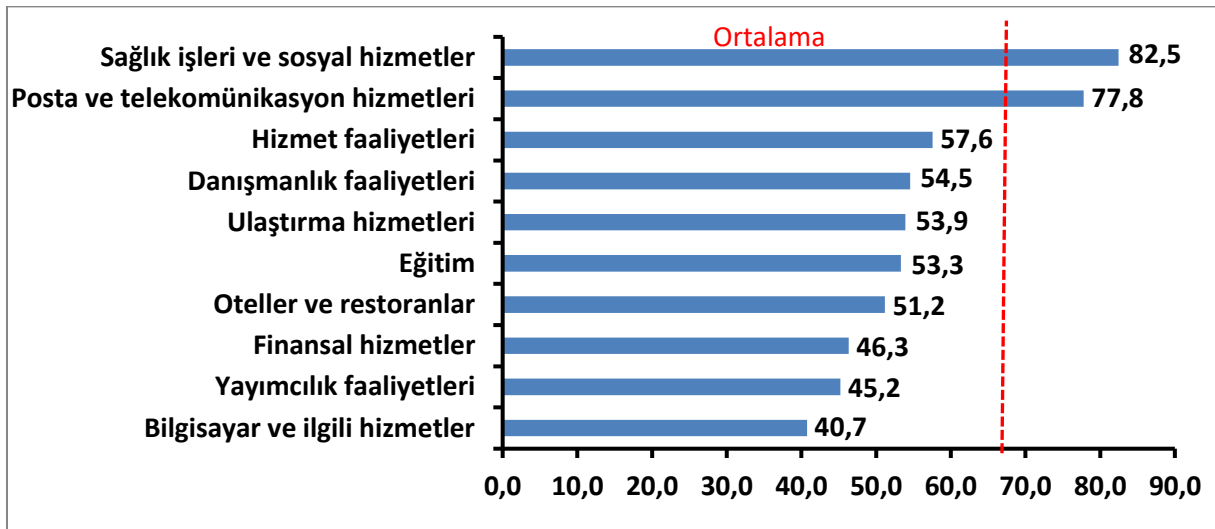
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7	22,7	46,3	35,3
2016	20,7	33,0	35,3	35,3	23,7	29,7	23,0	28,1	21,3	8,0	2,7	2,0
2017	7,0	19,4	27,7	36,3	19,7	22,7	29,7	6,7	-9,7	-2,3	0,3	10,3
2018	12,7	18,7	15,3	25,3	7,7	14,0	21,7	3,0	-6,3	-15,3	-9,7	-5,0
2019	-1,0	0,0	-1,7	7,0	2,0	25,3	8,7	3,0	-15,0	-17,7	17,7	7,7
2020	21,3	18,0	10,7	24,0	24,7	57,3	41,0	6,7	-13,3	8,7	-26,3	-4,3
2021	11,3	22,3	28,3	14,4	33,0	50,7	49,7	41	18			

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Eylül ayının lideri sağlık işleri ve sosyal hizmetler sektörü oldu:

Eylül ayında Konya’da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, “sağlık işleri ve sosyal hizmetler” sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görülmektedir. Sağlık işleri ve sosyal hizmetler sektörünü, 75 puanın üzerinde iyileşme ile “posta ve telekomünikasyon hizmetleri” ikinci sırada takip etmiştir. Ayrıca, “hizmet faaliyetleri”, “danışmanlık faaliyetleri”, “ulaştırma faaliyetleri”, “eğitim” ve “oteller ve restoranlar” sektörleri 50 puanın üzerinde iyileşme göstermesine rağmen ortalamanın altında kalmıştır. Diğer taraftan, “finansal hizmetler”, “yayımcılık faaliyetleri” ve “bilgisayar ile ilgili hizmetler”, ise görece olarak düşük performans gösteren sektörler olmuştur.

Şekil-3. Alt sektörler bazında endeksin Eylül 2021’de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

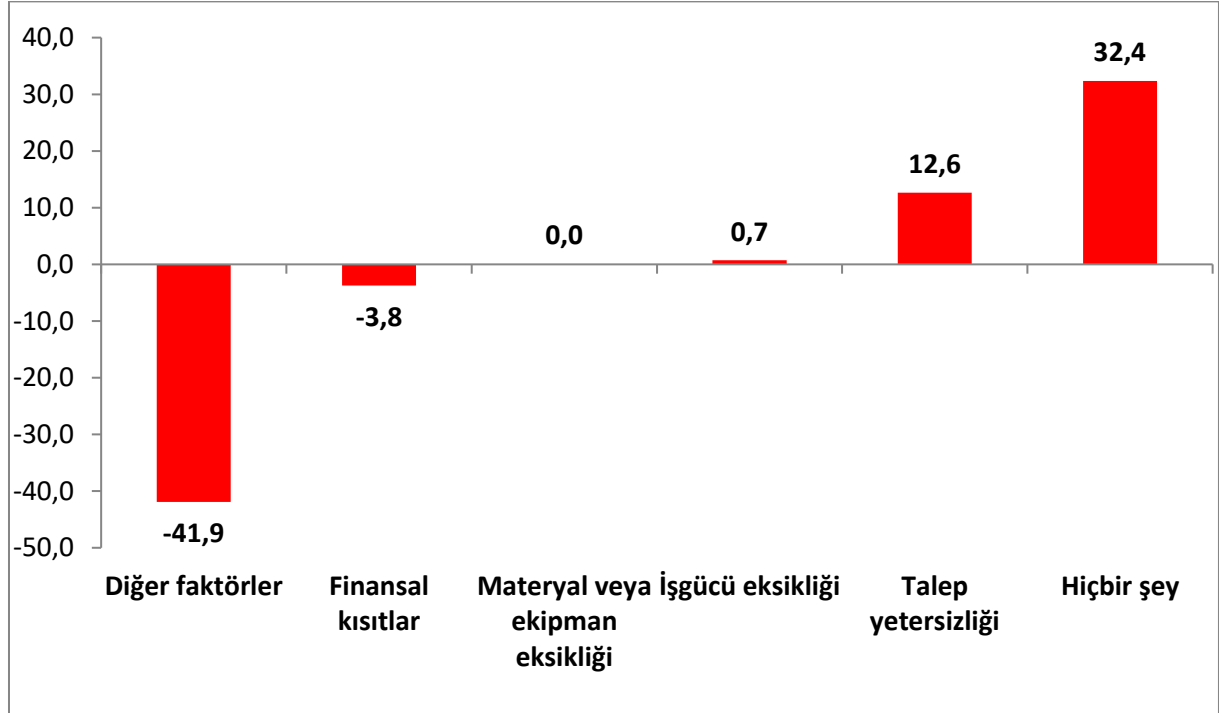

Firmaların yaklaşık yüzde 26,5'i talep yetersizliği ile finansal koşulların faaliyetlerini kısıtladığını belirtiyor:

Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimleri incelendiğinde, talep yetersizliğini belirtenler ile hiçbir şeyden şikayeti olmayanların oranında geçen yıla göre artış gözlenirken, finansal kısıtlar ve diğer faktörleri belirtenlerin oranları gerilemiştir. Aynı dönemde, işgücü eksikliği ve materyal veya ekipman yetersizliğinden şikayet edenlerin oranı ise sabit kalmıştır.

Eylül ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 11,9'u finansal kısıtların, yüzde 14,6'sı talep yetersizliğinin, yüzde 1,7'si işgücü eksikliğinin ve yüzde 0,3'ü materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu ifade edenlerin oranı yüzde 20,1 olurken, kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 51,4'tür.

Şekil-4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Eylül 2021'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Konya hizmetler sektörünün gelecek döneme ilişkin talep beklentisi Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri bazında karşılaştırıldığında, Eylül ayında Konya'da gelecek 3 ayda verilen hizmetlere olan talep ve fiyat artış beklentilerinin Türkiye'ye göre daha güçlü olduğu görülmektedir. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve verilen hizmetlere olan talep gerek geçen aya göre gerekse geçen yılın aynı ayına

göre Konya’da yüksek oranda iyileşmiştir. Diğer taraftan, en düşük alt endeks değerlerinin çalışan sayısına yönelik değerlendirmelere ait olduğu, Türkiye geneli ve Konya’da söz konusu beklentilerin güçlü olmadığı görülmektedir.

Tablo-3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 9/2020	Konya (Konya TO) 8/2021	Konya (Konya TO) 9/2021	Bir önceki aya göre değişim 9/2021	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 9/2021	Türkiye (TÜİK) 9/2021
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	0,0	18,0	38,0	20,0	38,0	30,3
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-36,0	30,0	60,6	30,6	96,6	30,1
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-13,3	41,0	18,0	-23,0	31,3	11,0
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-9,7	4,0	3,3	-0,7	13,0	9,6
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-0,3	7,3	4,3	-3,0	4,6	6,1
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	28,3	58,7	47,1	-11,6	18,8	16,7
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-37,3	9,3	20,3	11,0	57,6	

Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksindeki değişimin düşük olduğu ülkeler arasında yer aldı:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye’nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, geçen yıla göre düşüş yaşayan ülke olmadığı, bölge ortalamalarının da 20 puanın üzerinde yükseldiği görüldü. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Yunanistan, İspanya ve Hırvatistan 50 puanın üzerindeki güven artışlarıyla öne çıkarken Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksindeki değişimi ile 28. sırada yer alan ülke oldu.

Tablo-4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Eylül 2020'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Eylül 2020'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Eylül 21
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	66,2	30,7
Yunanistan	63,1	42,5
İspanya	52,9	20,3
Hırvatistan	52,7	28,7
İsveç	40,3	40
İrlanda	37,9	45
Malta	34,5	46,4
Belçika	32,7	19,1
Danimarka	31,1	17,3
Estonya	29,7	13,2
Finlandiya	29,0	16,3
Macaristan	28,5	6,5
Portekiz	27,8	11,2
Bulgaristan	26,7	8,9
Arnavutluk	26,6	26,1
İtalya	25,2	17,2
AB-27	24,1	19,4
Euro Bölgesi-19	23,6	19,2
Avusturya	20,7	21,2
Sırbistan	19,5	13,1
Hollanda	18,7	19,2
Romanya	16,9	11,8
Karadağ	16,8	10,1
Makedonya	16,7	10,9
Polonya	16,2	2,6
Almanya	15,8	23
Slovenya	15,1	15
Türkiye	14,2	23,8
Slovakya	13,3	21,3
Fransa	12,9	10,3
Çek Cumhuriyet	11,5	31,1
Litvanya	10,7	13,6
Letonya	7,2	5,9